

V SPOMIN NA VANČKA ŠARHA

80. obletnica padca Pohorskega bataljona

Po utrjeni gozdni cesti, po ozki gozdni stezici vse do globine pohorskih gozdov, do smrekovega gaja, kjer se sliši le glas tišine, kjer se srce umiri, oko zazna sliko preteklosti in v um poseže bolečina, strah in obup.

Občutki, ki jih v osrčju te spokojne narave zaznaš, so živi in žal neopisni. Ko stopiš v središče na Osankarici Pri treh žeblih in se pokloniš vsem tistim junakom, ki so se borili za življenje, svobodo, samostojnost in obstoj slovenskega naroda, se zaveš, da bi brez njihovega boja bila naša prihodnost drugačna.

Ob 80. obletnici padca Pohorskega bataljona in njegovega poslednjega boja pri Treh žeblih smo se v imenu Vrtca Jožice Flander strokovne delavke enote Vančka Šarha, poklonile najmlajšemu članu Pohorskega bataljona, otroku, junaku in velikemu zadnjemu padlemu borcu Vančku Šarhu.

Z velikim ponosom, s težo v srcu, s stisko v grlu in s solzo v očeh smo po dolgem prebiranju moških in ženskih imen z rdečo barvo vklesanih v spominski kamen, položile žalni venec ter prižgale svečko v spomin.

14. septembra 1941 je takrat 12-letnemu Vančku po množični aretaciji in zajetju uspelo pobegniti iz mladinskega taborišča v Forehnleiten blizu Celovca. Po vrnitvi se je s svojima bratoma najprej skrival po Pohorju pri kmetih, nato pa so se z očetom pridružili ruški četi in tako postali borci Pohorskega bataljona, v katerem so padli vsi štirje Šarhi.

8. januarja leta 1943 so se ti moške, žene in otroci borili do zadnjega diha, saj jih je okoli 2000 mož sovražne vojske obkolilo pri Osankarici. Boj med Pohorskim bataljonom in sovražnimi silami je trajal približno dve uri in pol. Zadnji med njimi je padel najmlajši izmed njih - Vanček. Vseh 69 borcev na slovenski strani je padlo. Sedem članov Pohorskega bataljona so razglasili za narodne heroje.

Dne 4. julija 1959 so na kraju poslednjega tabora in zadnje bitke Pohorskega bataljona odkrili spomenik. Osrednji spomenik stoji v neposredni bližini mesta tega bataljona. Z večjimi granitnimi kvadri pa so označena mesta ostalih zemljank – ženski vod, z manjšimi pa položaji padlih posameznih borcev okoli tabora. Na teh so partizanska imena bork in borcev, ki so padli v poslednjem boju.

Na spominskem obeležju in komemoraciji ob 80. obletnici padca Pohorskega bataljona je predsednica republike Slovenije Nataša Pirc Musar dodala, da je padec bataljona dal velik pomen za strnitev sosledja vseh prizadevanj naroda in zaslugo tistih, ki so skozi stoletja ohranjali slovenski jezik, kulturo in slovenstvo.

V čast nam je bilo podat močan stisk roke bližnjim sorodnikom padlega junaka Vančka in izraziti našo iskreno sožalje ter ponos, da naša enota vrtca nosi njegovo ime in priimek – enota Vančka Šarha.

Bernardka Kolar, Mirjana Drobnak, Karmen Dajčman, Mojca Šilec in Tatjana Ducman